

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอิสลาม เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ที่มุ่งศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอิสลาม จำแนกตามเพศ ปีการศึกษา การศึกษาด้านศาสนา สถาบัน และภูมิภาค

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ปีการศึกษา 2546-2551 หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาอิสลามศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จำนวน 80 คน นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต (วิชาชีพครู) ปีการศึกษา 2550 จำนวน 250 คน นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต รหัส 2548-2551 จำนวน 95 คน นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสตรมหาบัณฑิต ปีการศึกษา 2551 จำนวน 18 คน มหาวิทยาลัยอิสลามยะลา รวม 443 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ปีการศึกษา 2546-2551 จำนวน 38 คน และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยอิสลามยะลา ปีการศึกษา 2548-2551 จำนวน 172 คน ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างกำหนดความเชื่อมั่น 95% โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 608 อ้างถึงในพิชญ์ ฟองศรี, 2549:109) และได้ดำเนินการสุ่มโดยแบ่งชั้นได้สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจากสาขาวิชาต่างๆ รวมเป็น จำนวน 210 คน ดังที่แสดงในตาราง ข้างล่างนี้

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

สถานภาพ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (สถาบันอุดมศึกษาอิสลาม)		
- วิทยาลัยอิสลามศึกษามหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี	80	38
- มหาวิทยาลัยอิสลามยะลา	363	172
รวม	443	210

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนา จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสำรวจรายการ (Check-List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาอิสลาม 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านการสอน ด้านการวิจัย ด้านการบริการวิชาการ ด้านการพัฒนาวิชาชีพ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท์ (Likert) (ศศิพัฒน์ ยอดเพชร, 2547:153 -154) แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

5	หมายถึง มากที่สุด
4	หมายถึง มาก
3	หมายถึง ปานกลาง
2	หมายถึง น้อย
1	หมายถึง น้อยที่สุด

3.2.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การศึกษาวิจัยเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาอิสลาม ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือในการวิจัย โดยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้ คือ

1. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ตำรา วารสารวิชาการ วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา ในสถาบันการศึกษาอิสลาม

2. ศึกษารูปแบบของคำถาม โดยศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามแบบประมาณค่า ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) จากคำอธิบายของ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540:98 -104) และศึกษาแบบสอบถามของธรรมศรณ์ อัญญาโพธิ์ (2550: ภาคผนวก) นุชนาถ สุนทรพันธุ์ (2549: ภาคผนวก) สักดิ์ชาย กมลพันธ์ (2542: ภาคผนวก)

3. กำหนดขอบเขตข้อคำถามจากตัวแปรที่ศึกษา คือ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอิสลาม ในคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 5 ด้าน พร้อมสร้างแบบสอบถามตามขอบเขตเนื้อหาที่กำหนดไว้

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบพิจารณาความครอบคลุม ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความสมบูรณ์ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่านเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตามโครงสร้าง (Construct Validity) แล้วนำมาวิเคราะห์โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง ตามวิธีการของ โรวินีลีและแฮมเลตัน (อ้างถึงในชัยทัศน์ เกื้อกิม 2541:50)

ไปทดสอบใช้ (Try out) กับนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา ปีการศึกษา 2546-2551 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ครั้งนี้จำนวน 30 คน

3.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจาก บัณฑิตศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และส่งถึงสถาบันการศึกษาอิสลามเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองจากสถาบันการศึกษาอิสลาม ตามเวลาที่กำหนดและตรวจสอบความครบถ้วน ก่อนนำผลการตอบแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.3.1 วิธีการวิเคราะห์

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้ คือ

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows (Statistical Package for the Social Sciences for Windows)

2. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จัดหมวดหมู่ตามลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่ร้อยละและเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตารางและบรรยาย

3. คำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอิสลาม เป็นรายด้านและหาค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 5 ด้าน โดยให้คะแนน ตามเกณฑ์ของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 126-127 อ้างถึงในคลมบรรจง บากา และเกษรชัย และหีม, 2548 : 82) โดยแบ่งช่วงของค่าตัวกลางเลขคณิต 5 กลุ่ม ในการแปลความหมาย ดังนี้ คือ

- 1.00 -1.49 หมายถึง ปฏิบัติน้อยที่สุด หรือคาดหวังอยู่ในระดับน้อยที่สุด
- 1.50 – 2.49 หมายถึง ปฏิบัติน้อย หรือคาดหวังอยู่ในระดับน้อย
- 2.50 – 3.49 หมายถึง ปฏิบัติปานกลาง หรือคาดหวังอยู่ในระดับปานกลาง
- 3.50 – 4.49 หมายถึง ปฏิบัติมาก หรือคาดหวังอยู่ในระดับมาก
- 4.50 – 5.00 หมายถึง ปฏิบัติมากที่สุด หรือคาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด

3.3.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS ในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งใช้ค่าสถิติ

1. ค่าความถี่และค่าร้อยละ (percentage)

1.1 นำข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 มาแจกแจงความถี่ และวิเคราะห์มูลค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

1.2 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 ซึ่งเป็นปลายเปิด เสนอในรูปแบบของความเรียง โดยเรียงตามลำดับความถี่

2. ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (arithmetic mean)

นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 มาแจกแจงความถี่หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{x}) หาค่าตัวกลาง

3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

4. การเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างที่มีสองกลุ่ม โดยการใช้การทดสอบค่า (T -Test)

5. เปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่าสองกลุ่ม โดยการใช้การทดสอบค่า (F -Test)